

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії
«ВСТУПНЕ ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ»

Н.І. Лозовська

02

2021 р.

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня
кваліфікований робітник

галузь знань	07 Управління та адміністрування
спеціальність	071 Облік і оподаткування
освітня програма	Облік і оподаткування

Вінниця 2021

ВСТУП

Програма вступного випробування розроблена для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Вступне випробування проводиться у формі письмового тестування для виявлення рівня підготовки вступника, ступеня оволодіння професійними знаннями та вміннями.

Програма вступного випробування складається з 4 розділів та списку рекомендованих джерел:

1. Гроші і кредит
2. Податкова система
3. Економіка підприємства
4. Фінансовий облік

Дисципліна «Гроші і кредит»

Тема 1. Сутність і функції грошей

Сутність грошей та їх зв'язок з іншими економічними категоріями. Походження грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Форми грошей та їх еволюція. Цінність грошей та механізми її формування. Поняття функції грошей та їх історичний розвиток. Взаємозв'язок функцій грошей. Якісні властивості грошей.

Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує

Сутність грошового обороту як процесу руху грошей, його складові, основні суб'єкти, економічна основа та визначальні риси. Модель сукупного грошового обороту та основа її побудови. Грошові потоки та їх взаємозв'язок у моделі. Структура грошового обороту. Поняття, склад та чинники, що визначають зміну маси грошей. Показники маси грошей. Швидкість обороту грошей.

Тема 3. Грошовий ринок

Сутність, суб'єкти, інструменти та функції грошового ринку. Інституційна модель грошового ринку. Структура грошового ринку. Попит на гроші, його сутність, цілі та форми прояву. Пропозиція грошей, її сутність та механізм формування. Рівновага на ринку грошей та процент. Механізм функціонування ринку капіталів.

Тема 4. Грошові системи

Сутність грошової системи, її призначення, місце в економічній системі країни та елементи. Основні типи грошових систем, їх еволюція. Створення й розвиток грошової системи України. Необхідність, органи та методи державного регулювання грошового обороту. Платіжні системи і їх роль у регулюванні грошового обороту. Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна політика в системі державного регулювання грошового обороту, їх сутність і порівняльна оцінка. Сутність та основні етапи еволюції грошових і кредитних систем країн із розвинутою економікою. Еволюція міжнародних валютних систем.

Закономірності становлення і розвитку грошових та кредитних систем країн із нерозвинутою економікою.

Тема 5. Інфляція та грошові реформи

Сутність, форми прояву та закономірності розвитку інфляції. Причини інфляції. Інфляція попиту й інфляція витрат. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Державне регулювання інфляції. Антиінфляційна політика. Особливості інфляції в Україні. Сутність грошових реформ. Види грошових реформ і способи їх класифікації. Особливості проведення грошової реформи в Україні.

Тема 6. Валютний ринок та валютні системи

Сутність валюти, її види та сфера використання. Валютний ринок: сутність, об'єкти, суб'єкти, ціна, інфраструктура та функції. Валютний курс: сутність, основи формування, чинники впливу та види. Поняття, призначення та елементи валютної системи. Особливості формування валютної системи в Україні. Валютне регулювання, його цілі, методи та вплив на економіку. Органи валютного регулювання. Сутність, побудова, призначення та використання платіжного балансу. Сутність, призначення та використання золотовалютних резервів. Поняття світової валютної системи, її елементи та етапи розвитку. Поняття міжнародної валютної системи. Міжнародні грошові ринки: сутність, призначення, інструменти. Основні центри ринків грошей і капіталів. Євроринок, його призначення та структура. Інтеграція України у міжнародний грошовий ринок.

Тема 7. Кількісна теорія грошей

Абстрактний і прикладний напрями у теорії грошей. Товарна теорія грошей. Класична кількісна теорія грошей, її основні постулати. «Кон'юнктурна» теорія грошей М. Тугана-Барановського. «Кембриджська версія» кількісної теорії. Зміна акцентів в оцінці ролі держави в економічному регулюванні та механізмі впливу на економіку. Вивчення попиту на гроші. Неминучість інфляційних наслідків реалізації кейнсіанських концепцій. Відмінність монетаристських трактувань ролі держави в регулюванні економіки. Вклад М. Фрідмана в розробку монетарної політики на основі неокласичного варіанта кількісної теорії. «Передавальний механізм» у трактуванні представників різних напрямків кількісної теорії.

Тема 8. Необхідність і сутність кредиту.

Сутність кредиту, його еволюція, об'єкти та суб'єкти. Необхідність кредиту. Поняття стадії руху кредиту та їх перелік. Закономірності руху кредиту. Принципи кредитування, їх сутність і практичне значення. Зв'язок кредиту з іншими економічними категоріями, їх єдність і відмінність.

Тема 9. Види, функції та роль кредиту

Поняття форм кредиту, критерії їх класифікації, переваги та недоліки. Поняття видів кредиту та критерії їх класифікації. Економічні межі кредиту. Функції кредиту, їх сутність, призначення та прояви в економічній практиці. Еволюція ролі кредиту від забезпечення споживчих потреб до забезпечення розвитку виробництва. Розвиток кредиту в Україні в трансформаційній економіці. Перспективи розвитку кредиту в Україні. Теоретичні концепції

кредиту.

Тема 10. Теоретичні засади процента

Поняття процента та процентної ставки. Види та основні вимірники процента. Ризикова та строкова структура процентних ставок. Функції процента. Роль процента у суспільстві. Процент у банківській діяльності та його види.

Тема 11. Фінансові посередники на грошовому ринку

Сутність фінансового посередництва як виду діяльності та його призначення. Послуги та види фінансових посередників. Банки як провідні фінансові посередники, їх сутність та функції. Загальна характеристика небанківських фінансових посередників. Фінансове регулювання: необхідність, цілі та організаційна структура. Банківська система в механізмі фінансового регулювання: поняття, цілі, функції та принципи побудови.

Тема 12. Центральні банки

Управління пропозицією грошей та банківською системою як призначення центральних банків, їх єдність та антагонізм. Походження та розвиток центральних банків. Незалежний статус центральних банків. Функції центрального банку, їх сутність та відмінність від його операцій. Цілі грошово-кредитної політики, їх суперечливість та шляхи узгодження. Види грошово-кредитної політики за їх впливом на економіку. Інструменти грошово-кредитної політики, порівняльний аналіз їх механізмів. Місце центрального банку в системі регулювання і контролю за банківською діяльністю.

Тема 13. Комерційні банки

Поняття банку, призначення, принципи класифікації, види банків. Походження та розвиток банків. Банківська діяльність як галузь економіки. Стабільність банків і механізми її забезпечення. Загальна характеристика сучасного стану та проблеми розвитку комерційних банків. Особливості організації, призначення та діяльності основних видів українських банків.

Тема 14. Міжнародні фінансово-кредитні установи та їх співробітництво з Україною

Інтеграційні процеси у світовій економіці та необхідність регулювання міжнародних валютних та фінансово-кредитних відносин. Міжнародний валютний фонд, його організація, функціональне призначення та напрями співпраці з Україною. Група Світового банку, основи організації, структура, призначення та форми співпраці з Україною. Європейський банк реконструкції та розвитку, порядок його створення, призначення, функції, основні операції та напрями співробітництва з Україною. Банк міжнародних розрахунків, необхідність, порядок його створення, функції та роль у розвитку міжнародного співробітництва у валютно-кредитній сфері.

Рекомендована література

1. Александрова М.М., Маслова С.О. Гроші. Фінанси. Кредит.: І Навчально-методичний посібник. К.: ЦУЛ, 2011 - 336 с.
2. Алексеев І.В., Колісник М.К. Гроші та кредит: Навчальний посібник. - К.: Знання. 2012 -253 с.
3. Булаєв І.П., Пілецька С.Т., Коритько Т.Ю., Гаврікова А.В. Гроші та кредит:

- Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2011 - 120 с.
4. Ільїна С.Б., Шило В.В., Кисла В.І., Шрамкова Н.І. Гроші та кредит: Навчальний посібник. - К.: „ВД «Професіонал», 2013 - 368 с.
5. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: теорія і практика: Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2013 -334 с.
6. Михайловська І.М., Ларіонова К.Л. Гроші та кредит: Практикум: Навчальний посібник. - Львів: «Новий Світ – 2008», 2014 -312 с.
7. Щетинін А.І. Гроші та кредит: Підручник. - К.: ЦНЛ, 2013.- 432 с.
8. Опорний конспект.

Дисципліна «Податкова система»

Тема 1. Сутність і види податків.

Функції податків. Елементи податку, їх характеристика. Соціально-економічний зміст та призначення податків. Функції податків. Елементи податку, їх характеристика. Види податків і податкових платежів та їх класифікація. Види податків і податкових платежів. Класифікація податків і податкових платежів. Роль податків у фінансовій політиці держави. Сутність податків. Значення податків у фінансовій політиці держави.

Тема 2. Організація податкової системи.

Характеристика та склад податкової системи України. Наукові основи побудови податкової системи. Склад податкової системи України. Вплив податкової системи на економічне зростання. Основні принципи податкової політики. Принципи фіскальної ефективності. Принцип економічної ефективності. Принцип соціальної справедливості. Податкові системи зарубіжних країн у посткризовий період. Базові моделі системи податків. Практичне застосування моделей податкової системи в зарубіжних країнах.

Тема 3. Державна податкова служба України.

Основи організації податкової роботи та податкової дисципліни. Основи організації податкової роботи та податкової дисципліни. Завдання, принципи та структура державної фіскальної служби. Функції державної фіскальної служби. Права працівників органів державної фіскальної служби. Податковий кодекс України ст. 21. Розгляд ситуацій. Обов'язки працівників органів державної фіскальної служби. Податковий кодекс України ст. 20. Розгляд ситуацій. Відповідальність працівників органів державної фіскальної служби. Податковий кодекс України ст. 21. Розгляд ситуацій. Посадові особи контролюючих органів та їх правовий і соціальний захист. Служба в контролюючих органах. Захист особистих і майнових прав осіб контролюючих органів. Основні поняття податкової дисципліни. Податкова – дисципліна. Суб'єкти податкових правовідносин. Вимоги податкової дисципліни. Податкова робота та її характеристика. Поняття –податкова робота. Характеристика податкової роботи. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів. Визначення інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності контролюючих органів. Збір та отримання податкової інформації контролюючими органами. Обробка та використання податкової

інформації. Визначення статусу працівників органів державної фіскальної служби, їх правовий і соціальний захист. Вимоги та обмеження для посадових осіб органів державної фіскальної служби. Правовий і соціальний захист працівників органів державної фіскальної служби.

Тема 4. Податок на додану вартість.

Економічний зміст та необхідність справлення ПДВ як універсального акцизу. Сутність податку на додану вартість. Платники та об'єкти оподаткування ПДВ. Визначення бази оподаткування ПДВ. Розміри ставок ПДВ. Порядок застосування ставок з ПДВ. Числові приклади. Операції, що підлягають оподаткуванню за основною ставкою. Порядок застосування основної ставки. Числові приклади. Операції, що не є об'єктом оподаткування. Операції, що є об'єктом оподаткування за нульовою ставкою. Порядок застосування нульової ставки. Числові приклади. Особливості звільнення від сплати податку. Операції, що здійснюються за нульовою ставкою. Операції, що звільнюються від оподаткування. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті до бюджету. Порядок визначення дати виникнення податкового зобов'язання та податкового кредиту. Визначення ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету. Критерії, які дають право платникам податку на отримання автоматичного бюджетного відшкодування. Порядок складання податкової накладної. Реквізити податкової накладної. Порядок складання податкової накладної. Розрахунок податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету. Порядок складання та подання декларації з податку на додану вартість. Порядок складання декларації з податку на додану вартість. Терміни подання декларації з податку на додану вартість. Звітні (податкові) періоди. Складання податкової декларації з податку на додану вартість.

Тема 5. Акцизний податок.

Загальна характеристика акцизного податку як специфічного акцизу. Платники податку. Об'єкти оподаткування. База оподаткування. Підакцизні товари та ставки податку. Підакцизні товари. Ставки податку та порядок їх застосування. Числові приклади. Податкові зобов'язання та дата їх виникнення. Податкові зобов'язання та дата виникнення податкових зобов'язань щодо підакцизних товарів. Числові приклади з виникнення податкових зобов'язань щодо підакцизних товарів. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів за адволорними ставками. Числові приклади обчислення податку з тютюнових виробів за адволорними ставками. Особливості обчислення податку з тютюнових виробів. Числовий приклад обчислення податку з тютюнових виробів. Контроль за надходженням податку з тютюнових виробів до бюджету. Особливості оподаткування алкогольних напоїв. Контроль за надходженням податку з алкогольних напоїв до бюджету. Оподаткування пального товару (продукції), моторних транспортних засобів, автомобілів тощо. Порядок та строки сплати акцизного податку. Порядок справлення акцизного податкового зобов'язання із підакцизних товарів. Контроль за сплатою податку з пального (продукції), моторних транспортних засобів, автомобілів тощо. Акцизні склади. Акцизні склади їх призначення та завдання. Акцизна накладна. Реквізити акцизної накладної. Порядок складання акцизної накладної. Порядок ведення

Єдиного реєстру акцизних накладних. Електронне адміністрування реалізації пального. Система електронного адміністрування реалізації пального. Порядок реєстрації заявки на поповнення обсягу залишку пального в системі електронного адміністрування реалізації пального. Складання розрахунку акцизного податку.

Тема 6. Мито як інструмент митної політики в Україні.

Мито як інструмент митної політики в Україні. Загальна характеристика мита. Платники мита. Об'єкти оподаткування мита. Українська класифікація товарів зовнішньо-економічної діяльності. Ведення Української класифікації ЗЕД. Класифікація товарів. Митні режими. Види митних режимів. Митний режим імпорту, експорту та реекспорту. Митні режими тимчасового ввезення та вивезення товарів. Вільна митна зона та безмитна торгівля. Умови та порядок переміщення товарів через митний кордон України. Переміщення товарів через митний кордон України. Митні формальності на різних видах транспорту. Складання розрахунку мита та ввізного мита.

Тема 7. Податок на прибуток підприємств.

Податок на прибуток підприємств як інструмент державного регулювання економіки. Загальна характеристика податку на прибуток підприємства. Платники та об'єкти оподаткування податку на прибуток підприємства. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Порядок визначення доходів та їх склад. Дохід банківських установ, що підлягає оподаткуванню. Порядок визначення доходів платниками податку на прибуток. Доходи, що не враховуються для визначення об'єкта оподаткування. Склад витрат та порядок їх визначення. Склад витрат. Витрати банківських установ. Кошти, що не враховуються для визначення об'єкта оподаткування прибутку. Ставки податку. Порядок застосування ставки податку. Числовий приклад. Оподаткування операцій особливого виду. Оподаткування операцій з розрахунків в іноземній валюті. Оподаткування дивідендів. Порядок обчислення податку на прибуток. Порядок визначення суми до оподаткування. Порядок обчислення податку на прибуток. Числовий приклад. Порядок сплати податку на прибуток. Терміни сплати податку на прибуток. Документальне оформлення сплати податку на прибуток. Амортизація та її вплив на об'єкти оподаткування. Об'єкти амортизації. Класифікація груп основних засобів та інших необоротних активів. Методи нарахування амортизації. Особливості оподаткування страховика. Доходи страховика. Порядок обчислення податку. Оподаткування неприбуткових установ та організацій. Установи та організації, що відносяться до неприбуткових. Особливості оподаткування неприбуткових установ та організацій. Безнадійна та сумнівна заборгованість. Порядок регулювання безнадійної та сумнівної заборгованості. Особливості формування резервів банками та небанківськими фінансовими установами. Звільнення від оподаткування. Визначення сум податку на прибуток підприємства. Складання декларації з податку на прибуток. Податок на прибуток в різних країнах. Податок на прибуток в різних європейських країнах. Податок на прибуток в різних країнах світу.

Тема 8. Податок на доходи фізичних осіб.

Характеристика основних елементів податку на доходи фізичних осіб: платники, об'єкти, база оподаткування. Сутність податку на доходи фізичних осіб. Платники та об'єкти податку на доходи фізичних осіб. База оподаткування податку на доходи фізичних осіб. Порядок стягнення податку на доходи фізичних осіб. Документальне оформлення погашення заборгованості з податку на доходи фізичних осіб. Оподаткування інших видів доходів. Числовий приклад. Податкова соціальна пільга та порядок нарахування і утримання податку до бюджету. Перелік податкових соціальних пільг. Порядок нарахування і утримання податку до бюджету. Числовий приклад.

Тема 9. Спрощена система оподаткування, облік та звітність.

Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку. Порядок нарахування єдиного податку по групам. Подання звітності з окремих податків і зборів платниками єдиного податку. Заповнення звітності платників єдиного податку. Порядок переходу на спрощену систему оподаткування. Порядок обрання та переходу на спрощену систему оподаткування. Відмова від спрощеного оподаткування.

Тема 10. Рентна плата.

Особливості справляння рентної плати. Види рентної плати. Ставки рентної плати. Особливості рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України. Платники рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Розрахунок рентної плати за спеціальне використання поверхневих та підземних вод. Розрахунок рентної плати за використання лісових ресурсів. Розрахунок рентної плати за використання надр.

Тема 11. Екологічний податок.

Характеристика основних елементів екологічного податку. Платники екологічного податку. Податкові агенти. Об'єкт та база оподаткування. Розрахунок екологічного податку.

Тема 12. Місцеві податки і збори.

Місцеві податки і збори. Визначення місцевих податків і зборів. Види місцевих податків і зборів. Розрахунок податку на майно.

Тема 13. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Платники та база нарахування єдиного соціального внеску. Платники єдиного соціального внеску. База нарахування єдиного соціального внеску. Порядок та визначення розміру єдиного соціального внеску. Складання розрахунку єдиного соціального внеску. Заповнення звітності до Пенсійного фонду України та інших фондів соціального страхування.

Рекомендовані джерела

Нормативні:

1. Податковий кодекс України: Закон України № 13-14 прийнятий Верховною Радою України від 07.08.2011 зі змінами та доповненнями.
2. Митний кодекс України: Закон України № 4495/VI прийнятий Верховною Радою України від 13.03.12 зі змінами та доповненнями.
3. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.10 № 2464/VI
4. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України, щодо збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році: Закон України від 24.12.15 № 909/VIII

Основні:

5. Гавриленко Н.В. Податкова система. Навчальний посібник. – Львів: Нивий Світ – 2010. – 328 с.
6. Іванов Ю.Б. Податкова система. Підручник. – К.: Атіка, 2016, - 920 с.
7. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система: Навчальний посібник. Л.П. Сідельникова, Н.М. Костіна. -К.: Ліра-К, 2017. - 576с.
8. Спрощена симтема оподаткування: Збірник систематизованого законодавства / укл. І.М. Шингур; засн.ПрАТ «Бліц-Інформ». - К. Бліц-Інформ, 2017. - Вип.3.3.-192 с.
9. Олійник О.В. Податкова система. Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2017.-456с.
10. Онисько С.М., Тофан І.М., Грицина О.В.. Податкова система: Підручник. С.М.Онисько. - Львів: «Магнолія 2018», 2016-336с.
11. Якушник І.Д. Податкові система зарубіжних країн: Довідник – К.: «МП Леся», 2015. – 480 с.

Інформаційні ресурси:

12. Логічний та математичний контроль при заповненні Податкової декларації платника єдиного податку четвертої групи. Електронний ресурс. Режим доступу // <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/mistsevi-podatki/ediniy-podatok-diya-yuoidichnih-osib---si/normativno-pravovi-akti/66433/html>
13. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих

та середніх підприємств (МСФЗ для МСП): Електронний ресурс. Режим доступу http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=92410tcat_id=92408/

Дисципліна «Економіка підприємства»

Тема 1. Підприємство в сучасній системі господарювання.

Поняття «підприємство», його ознаки та умови діяльності. Цикл життя підприємства. Функції підприємства. Цілі створення підприємства. Види цілей та вимоги до них. Мета функціонування підприємства та його основні завдання. Напрями діяльності підприємства. Основні види діяльності підприємства. Поняття зовнішнього середовища та основні його характеристики. Мікросередовище, його характеристика. Макросередовище, його характеристика. Класифікація підприємств, їх характеристика. Форми об'єднань підприємств, їх види та характеристика. Основні законодавчі акти, які регулюють діяльність підприємств в Україні. Права володіння майном. Джерела формування та напрями використання майна. Порядок створення підприємства. Порядок реєстрації підприємства. Статут та засновницький договір ліквідація та реорганізація підприємств.

Тема 2. Управління підприємством.

Сутність та необхідність управління. Функції управління. Принципи управління. Методи управління. Виробнича і загальна структура управління. Організаційні структури управлінням підприємством, їх характеристика. Напрями удосконалення управлінням підприємствам.

Тема 3. Регулювання і планування діяльності підприємства.

Суть державного економічного регулювання(ДЕР), його основні функції, принципи та напрями. Методи державного регулювання економіки. Діяльність, здійснювання підприємством самостійно. Планування як функція управління, його основні принципи. Методи планування. Види планів підприємства. Типові розділи тактичного плану. Стратегічне планування, його функції та основні фактори, які враховуються при виборі стратегії. Бізнес-планування, його характеристика(логіка розробки) Типова структура бізнес-плану. Поняття персоналу підприємства, його характеристика та роль в підвищенні ефективності діяльності. Категорії і професійно-кваліфікаційний склад (класифікація) персоналу підприємства. Система показників щодо характеристики персоналу підприємства. Показники руху робочої сили на підприємстві. Кадрова політика підприємства та управління персоналом. Складання балансу робочого часу одного робітника. Нормування праці та планування чисельності працюючих на підприємстві.

Тема 5. Капітал, виробничі фонди та виробнича потужність.

Суть, види та функції капіталу. Основні фонди підприємства, їх класифікація та структура. Облік та оцінка основних фондів, види оцінки. Види

і показники зношування основних фондів. Амортизація основних фондів та методи її нарахування. Напрями відтворення основних фондів. Показники забезпечення підприємства основними виробничими фондами. Показники стану основних виробничих фондів. Показники ефективності використання основних виробничих фондів. Поняття виробничої потужності підприємства її види та характеристика. Методи визначення виробничої потужності на підприємствах. Шляхи поліпшення використання основних фондів та виробничої потужності. Поняття нематеріальних ресурсів підприємства. Види нематеріальних ресурсів та їх характеристика. Поняття нематеріальних активів підприємства. Інформаційні та програмні продукти, їх використання в діяльності підприємств. Правовий захист та ефективність використання нематеріальних активів підприємства.

Тема 6. Інвестиції та оборотні кошти.

Інвестиційна діяльність та інвестицій, їх види та характеристика. Виробничі інвестиції, їх склад та структура. Визначення потреби у виробничих інвестиціях, джерела інвестування. Оцінка економічної ефективності виробничих інвестицій. Капітальне будівництво як спосіб реалізації виробничих інвестицій підприємства. Способи виконання капітальних робіт. Чинники та умови реалізації інвестиційної діяльності. Поняття оборотних коштів підприємства. Класифікація та структура оборотних коштів. Джерела формування (фінансування) оборотних коштів (активів). Показники стану оборотних коштів. Показники використання оборотних коштів. Показники ефективності використання оборотних коштів. Мета та методи розрахунку нормативів оборотних коштів. Нормування витрат матеріальних ресурсів(оборотних коштів). Шляхи поліпшення використання оборотних коштів підприємства.

Тема №7. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції.

Поняття виробничої програми, її місце в системі планів господарсько-фінансового розвитку підприємства та задачі розроблення. Показники виробничої програми. Планування обсягів виробництва продукції (виробничої програми). Матеріально-технічне забезпечення виробництва. Поняття якості продукції, необхідність і значення її підвищення в сучасних умовах. Показники якості продукції. Методи оцінювання якості продукції. Поняття конкурентоспроможності продукції, чинники її забезпечення. Методика оцінювання рівня конкурентоспроможності продукції. Стандартизація та сертифікація продукції. Контроль за якістю продукції. Основні шляхи підвищення якості та конкурентоспроможності продукції.

Тема 8 . Продуктивність, мотивація і оплата праці.

Поняття продуктивності праці, показники та методи її вимірювання. Трудомісткість продукції, її різновиди. Чинники та резерви зростання продуктивності праці. Мотивація трудової діяльності як процес стимулювання до високопродуктивної праці: моделі та методи. Поняття та види заробітної плати. Функції, принципи організації та регулювання заробітної праці. Поняття організації оплати праці. Тарифна система оплати праці. Погодинна та відрядна

форми оплати праці, їх системи (різновиди). Змішані форми оплати праці. Організація преміювання персоналу та система участі у прибутках. Формування фонду оплати праці на підприємстві.

Тема 9. Поточні витрати і ціноутворення.

Характеристика витрат та їх класифікація. Групування витрат за економічними елементами. Поняття, види і показники собівартості продукції. Планування собівартості продукції. Складання кошторису витрат на виробництво і калькулювання собівартості одиниць продукції. Джерела і чинники зниження собівартості продукції. Економічний зміст, види та функції цін. Гуртові та роздрібні ціни, їх формування. Франкування цін. Мета і методи ціноутворення в умовах ринку. Проблеми та шляхи вдосконалення ціноутворення в Україні.

Тема 10 Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.

Формування доходу підприємства. Визначення фінансового результату діяльності підприємства. Прибуток підприємства, його формування та використання. Показники рентабельності. Показники фінансової стійкості. Показники платоспроможності. Поняття, класифікація витрат виробництва. Собівартість продукції, її калькулювання та шляхи зниження. Ціни і ціноутворення в сучасних умовах господарювання. Формування доходу підприємства. Формування та використання прибутку. Основні показники фінансового стану підприємства.

Рекомендовані література

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2016. – 528 с. (Л 1)
2. Бондар Н.М., Воротін В.Є., Гаєвський О.А. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2015 – 352 с. (Л 2).
3. Макаровська Т.П., Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 2018. – 304 с. (Л 3).
4. Покропивний С.Ф. Економіка підприємств: Підручник. К.: Хвиля-Прес, 2017.- 680 с. (Л 4).
5. Степанова Г.С., Вініковецька Ж.С. Економіка торговельного підприємства: Навчальний посібник. – К.: 2015, - 274 с. (Л5)
6. Семернікова І.О., Мешкова-Кравченко Н.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник (Курс лекцій). – Херсон: ОЛДІ-плюс, 2017. – 312 с. (Л6).

Дисципліна «Фінансовий облік»

Тема 1. Основи побудови фінансового обліку

Бухгалтерський фінансовий облік: сутність і призначення, види та принципи. Сутність бухгалтерського обліку. Призначення бухгалтерського обліку. Види бухгалтерського обліку. Моральність обліку. Бухгалтерський облік як наука та практична діяльність. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Види регулювання бухгалтерського

обліку. Стандарти обліку. Організація бухгалтерського обліку. Види підприємств відповідно до форм власності, на яких здійснюється облік. Види власності. Види підприємств. Види об'єднань підприємств. Облікова політика підприємства як інструмент організації бухгалтерського обліку. Суть облікової політики. Рівні реалізації облікової політики. Суб'єкти облікової політики підприємства та їх взаємодія. Складові облікової політики. Фактори, що впливають на формування облікової політики. Користувачі бухгалтерської інформації за відношенням до підприємства. Користувачі бухгалтерської звітності. Призначення інформації. Моральність і бухгалтерський облік. Бухгалтерський облік як наука та практична діяльність. Рівні нормативного регулювання бухгалтерського обліку. Організація та форми організації бухгалтерського обліку. Функції груп бухгалтерської служби. Функції бухгалтерських працівників. Баланс, основи його побудови. Суть балансу. Склад та структура форми №1 «Балансу (Звіт про фінансовий стан)». Послідовність складання форми №1 «Балансу (Звіт про фінансовий стан)». Вимоги до Балансу та їх взаємозв'язок. План рахунків бухгалтерського обліку: характеристика та структура. Діючий план рахунків. Взаємозв'язок Плану рахунків з елементами та форми фінансової звітності. Робочий план рахунків. Система рахунків та їх класифікація. Бухгалтерські рахунки та їх побудова. Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки. Синтетичні та аналітичні рахунки. Субрахунки. Кореспонденція рахунків. Оборотні відомості. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку: за економічним змістом та за їх призначенням і структурою. Документація. Облікові регістри. Законодавча база про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Організація документального потоку на підприємстві. Класифікація бухгалтерських документів. Облікові регістри: поняття, здійснення записів та виправлення помилок. Форми ведення бухгалтерського обліку. Суть форми ведення бухгалтерського обліку. Вимоги до техніки бухгалтерського обліку. Форми ведення бухгалтерського обліку.

Тема 2. Облік грошових коштів

Облік готівкових операцій. Призначення рахунків класу 3. Порядок організації та ведення готівкових операцій. Документування готівкових операцій в касі. Облік готівкових операцій у системі рахунків (кореспонденція рахунків). Нормативні джерела. Грошові кошти. Нормативні документи з обліку розрахунків грошовими коштами. Суть грошових коштів. Грошові потоки підприємства. Економічна сутність грошового обігу і розрахунків. Завдання обліку грошових коштів. Завдання обліку розрахунків. Загальний порядок ведення касових операцій. Організація роботи у касі. Надходження готівки в касу. Можливості використання готівки. Оцінка грошових коштів. Поняття оцінки грошових коштів. Монетарні статті. Курсові різниці. Документальне оформлення та облік касових операцій. Облік коштів на рахунках у банках. Основні поняття з обліку грошових коштів на рахунках в банках. Види рахунків у банках. Документування руху грошових коштів на рахунках в банках. Облік коштів на рахунках у банках в національній валюті. Облік коштів на рахунках у банках в іноземній валюті. Порядок відкриття,

переоформлення і закриття рахунків в установах банків. Форми безготівкових розрахунків в Україні. Принципи, на яких базується організація безготівкових розрахунків. Документування безготівкових розрахунків. Вимоги та особливості оформлення документів з безготівкових розрахунків. Особливості розрахунків зовнішньоекономічної діяльності. Форми розрахунків. Різновиди документарної форми. Комерційне кредитування. Міжнародні розрахунки. Виписка платіжних документів. Порядок оформлення та бухгалтерська обробка виписок банку. Облік інших коштів. Характеристика рахунку 33 «Інші кошти». Аналітичний облік інших коштів. Кореспонденція з обліку операцій з іншими грошовими коштами.

Тема 3. Облік дебіторської заборгованості.

Облік розрахунків з покупцями та замовниками. Основні поняття поточної дебіторської заборгованості. Характеристика рахунку 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками». Аналітичний облік і управління дебіторської заборгованістю. Документування господарських операцій з покупцями та замовниками. Документування господарських операцій з вітчизняними покупцями та замовниками. Документування господарських операцій з іноземними покупцями та замовниками. Порядок здійснення записів операцій з покупцями та замовниками у облікові реєстри та звітні форми. Аналітичний та синтетичний облік розрахунків з покупцями та замовниками. Відображення в бухгалтерському обліку розрахунків з покупцями та замовниками. Облік розрахунків з різними дебіторами. Характеристика рахунку 37 «Розрахунки з різними дебіторами». Аналітичний та синтетичний облік розрахунків з різними дебіторами. Порядок здійснення записів в облікові реєстри. Нормативно-правові джерела. Службові відрядження у межах України та закордон, норми відшкодування витрат на відрядження. Нормативно-правові джерела розрахунків з підзвітними особами. Службові відрядження у межах України та норми відшкодування витрат на відрядження. Службові відрядження закордон, норми відшкодування витрат на відрядження. Складання та обробка Звітів про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт. Облік розрахунків за претензіями. Загальний порядок врегулювання суперечок. Претензія. Порядок оформлення претензій. Облік розрахунків за претензіями. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків. Економічна сутність відшкодування завданих збитків. Характеристика субрахунку 375 «Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків». Аналітичний облік відшкодування завданих збитків. Облік розрахунків з іншими дебіторами (рахунки 375,377). Інвентаризація дебіторської заборгованості. Порядок проведення інвентаризації дебіторської заборгованості. Відображення результатів інвентаризації дебіторської заборгованості на рахунках бухгалтерського обліку. Облік резерву сумнівних боргів. Поняття резерву сумнівних боргів. Методи обчислення резерву сумнівних боргів. Документування резерву сумнівних боргів. Аналітичний та синтетичний облік, відображення в облікових реєстрах і звітності резерву сумнівних боргів. Облік витрат майбутніх періодів. Поняття і розподіл витрат майбутніх періодів. Облік витрат майбутніх періодів. Інвентаризація витрат майбутніх періодів. Структура ПСБО 10 «Дебіторська

заборгованість», основні терміни та порівняльна характеристика з МСФЗ. Визнання та оцінка довгострокової дебіторської заборгованості. Умови визнання довгострокової дебіторської заборгованості. Оцінка довгострокової дебіторської заборгованості. Характеристика рахунку з обліку довгострокової дебіторської заборгованості. Характеристика рахунку 18 «Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи». Відображення господарських операцій на рахунку 18.

Тема 4. Облік основних засобів і нематеріальних активів.

Облік основних засобів. Класифікація основних засобів. Характеристика рахунків, які використовують для обліку основних засобів. Оцінка основних засобів. Аналітичний та синтетичний облік основних засобів. Економічна сутність необоротних матеріальних активів. Економічна характеристика необоротних активів. Необоротні матеріальні активи у працях вчених. Визнання та оцінка необоротних матеріальних активів. Умови визнання основних засобів. Оцінка основних засобів. Витрати, які формують первісну вартість необоротних матеріальних активів. Порівняльна характеристика ПСБО та МСФЗ, які регламентують облік основних засобів. Відмінні риси між П(С)БО 7 «Основні засоби» та МСФЗ 15 «Основні засоби». Управлінський облік та економічний аналіз необоротних матеріальних активів. Відображення інформації про необоротні матеріальні активи в облікових регістрах та фінансовій звітності. Документальне оформлення надходження основних засобів. Облік надходження основних засобів. Переоцінка основних засобів. Порядок проведення переоцінки основних засобів. Документальне оформлення переоцінки основних засобів. Відображення в обліку переоцінки основних засобів. Види ремонтів основних засобів та валово-витратний ліміт для ремонту. Сутність поточних ремонтів основних засобів. Сутність капітальних ремонтів основних засобів. Класифікація ремонтів основних засобів. Документальне оформлення та відображення господарських операцій, пов'язаних з ремонтом основних засобів. Вибуття основних засобів. Причини вибуття основних засобів. Документальне оформлення вибуття основних засобів. Кореспонденція рахунків з обліку реалізації, ліквідації, безоплатної передачі та передачі основних засобів в якості внеску до статутного капіталу. Відображення господарських операцій з обліку реалізації, ліквідації, безоплатної передачі та передачі основних засобів в якості внеску до статутного капіталу. Облік капітального будівництва. Склад витрат з капітального будівництва. Аналітичний облік капітальних інвестицій (рахунок 15). Облік орендних та лізингових операцій. Методологічні засади формування інформації про оренду необоротних активів. Розкриття інформації про оренду необоротних активів у фінансовій звітності. Поняття, види оренди та лізингу. Типова кореспонденція рахунків з обліку орендних (лізингових) операцій. Знос і амортизація основних засобів. Поняття, види зносу основних засобів. Строк корисної експлуатації основних засобів. Методи розрахунку амортизації. Кореспонденція рахунків з обліку зносу основних засобів. Нарахування амортизації (зносу) на основні засоби. Інвентаризація основних засобів. Правила проведення інвентаризації основних засобів. Порядок установа

розбіжностей при інвентаризації основних засобів. Алгоритм визначення розміру збитків та відображення в обліку результатів інвентаризації основних засобів. Облік інших необоротних активів. Поняття інших необоротних активів. Характеристика рахунків з обліку інших необоротних активів. Документування та облік інших необоротних активів. Інвентаризація необоротних матеріальних активів. Особливості проведення інвентаризації необоротних матеріальних активів. Відображення в обліку результатів інвентаризації необоротних матеріальних активів. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з іншими необоротними активами. Облік нематеріальних активів. Економічна сутність та класифікація нематеріальних активів. Характеристика рахунків, які призначені для обліку нематеріальних активів. Взаємозв'язок синтетичних рахунків, субрахунків та аналітичних рахунків з обліку нематеріальних активів. Порівняльна характеристика П(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік нематеріальних активів. Порівняння міжнародного та національного стандартів з обліку нематеріальних активів. Відмінні риси між П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» та МСФЗ 38 «Нематеріальні активи». Нематеріальні активи: визнання, оцінка та переоцінка. Визнання нематеріальні активів. Оцінка нематеріальні активів. Переоцінка нематеріальні активів. Амортизація нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів. Способи визначення строку корисного використання об'єктів нематеріальних активів. Способи визначення норм амортизації об'єктів нематеріальних активів. Інвентаризація нематеріальних активів. Особливості проведення інвентаризації нематеріальних активів. Документальне оформлення інвентаризації нематеріальних активів. Відображення в обліку результатів інвентаризації нематеріальних активів. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з нематеріальними активами. Відображення даних про нематеріальні активи в облікових регістрах. Кореспонденція з обліку нематеріальних активів. Порядок відображення нематеріальних активів в регістрах обліку. Розкриття інформації про нематеріальні активи у фінансовій звітності. Відображення в Балансі нематеріального активу. Порядок відображення нематеріальних активів в звітності. Розкриття інформації про нематеріальні активи у примітках до річної фінансової звітності. Відображення даних про нематеріальні активи в облікових регістрах та розкриття інформації у фінансовій звітності.

Тема 5. Облік поточних і довгострокових фінансових інвестицій.

Облік операцій з поточними фінансовими інвестиціями. Поняття поточних фінансових інвестицій. Види цінних паперів. Основні рахунки призначенні для обліку поточних фінансових інвестицій. Поняття векселів та поточних фінансових інвестицій. Поняття поточних фінансових інвестицій та короткострокових векселів. Види цінних паперів. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з поточними фінансовими інвестиціями. Відображення придбання (надходження) фінансових інвестицій в бухгалтерському обліку. Відображення в обліку реалізації поточних фінансових інвестицій. Відображення погашення фінансових інвестицій в бухгалтерському обліку. Облік довгострокових фінансових інвестицій.

Поняття, зміст та види інвестицій. Класифікація фінансових інвестицій за періодом інвестування. Визнання та оцінка фінансових інвестицій. Документування, характеристика рахунку та аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій. Фінансові інвестиції: поняття та види. Облік і аналіз інвестицій в працях вчених. Визнання та оцінка фінансових інвестицій. Види цінних паперів. Види векселів, що застосовуються у вексельному обігу України. Приватизаційні папери. Порівняльна характеристика П(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік фінансових інвестицій. Економічна сутність оцінки фінансових інвестицій при їх надходженні у П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» та у МСФЗ 25 «Облік інвестицій». Економічна сутність оцінки фінансових інвестицій на дату балансу у П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» та у МСФЗ 25 «Облік інвестицій». Економічна сутність продажу фінансових інвестицій у П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» та у МСФЗ 25 «Облік інвестицій». Розкриття інформації про фінансові інвестиції у фінансовій звітності у П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції» та у МСФЗ 25 «Облік інвестицій». Відображення операцій з обліку довгострокових фінансових інвестицій на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 6: Облік виробничих запасів.

Загальні засади обліку виробничих запасів. Економічна сутність виробничих запасів. Управління запасами. Оцінка виробничих запасів. Порівняльна характеристика П(С)БО та МСФЗ, які регламентують облік запасів. Економічна сутність оцінки запасів при їх надходженні у П(С)БО 9 «Запаси» та у МСФЗ 2 «Запаси». Економічна сутність оцінки запасів на дату балансу у П(С)БО 9 «Запаси» та у МСФЗ 2 «Запаси». Економічна сутність оцінки запасів при їх витрачанні у П(С)БО 9 «Запаси» та у МСФЗ 2 «Запаси». Розкриття інформації про запаси у фінансовій звітності П(С)БО 9 «Запаси» та у МСФЗ 2 «Запаси». Облік виробничих запасів. Документування господарських операцій з руху виробничих запасів. Характеристика субрахунків з обліку виробничих запасів. Аналітичний облік виробничих запасів. Документальне оформлення надходження виробничих запасів. Документальне оформлення списання (вибуття) виробничих запасів. Відображення в облікових регістрах виробничих запасів. Порядок відображення записів при журнальній формі обліку. Порядок формування даних для заповнення Журналу 5 (5А). Порядок відображення записів при меморіально-ордерній формі обліку. Аналітичний облік руху виробничих запасів. Синтетичний облік руху виробничих запасів. Інвентаризація виробничих запасів. Суть та особливості проведення інвентаризації виробничих запасів. Виявлення кінцевих результатів інвентаризації виробничих запасів, складання Протоколу та його розгляд. Порядок відображення результатів інвентаризації виробничих запасів. Облік оборотних малоцінних швидкозношуваних предметів. Поняття малоцінних швидкозношуваних предметів (МШП). Класифікація МШП. Документування надходження та витрачання МШП. Аналітичний облік МШП. Бухгалтерське відображення операцій з руху МШП. Інвентаризація оборотних малоцінних швидкозношуваних предметів. Порядок проведення інвентаризації оборотних малоцінних швидкозношуваних предметів. Порядок відображення результатів

інвентаризації оборотних малоцінних швидкозношуваних предметів. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з руху малоцінних швидкозношуваних предметів. Облік товарів та облік операцій з тарою. Поняття, класифікація товарів та тари. Оцінка товарів. Документування господарських операцій з руху товарів і тари. Синтетичний та аналітичний облік товарів та тари. Порядок ціноутворення в торгівлі та в підприємствах ресторанного господарства. Поняття та види цін. Порядок ціноутворення в торгівлі. Особливості формування продажних цін на товари і сировину в підприємствах ресторанного господарства. Формування продажною ціни в підприємствах торгівлі та ресторанного господарства. Особливості обліку сировини та товарів в підприємствах ресторанного господарства. Формування первісної вартості сировини і товарів. Облік надходження сировини. Облік надходження товарів. Особливості обліку товарів в підприємствах оптової та роздрібною торгівлі. Договори як передумова здійснення господарських операцій в торгівлі. Документальне оформлення надходження та вибуття товарів в оптовій та роздрібній торгівлі. Розрахунок транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ), торгової надбавки та торгової націнки. Синтетичний та аналітичний облік товарів в підприємствах оптової та роздрібною торгівлі. Документальне оформлення та облік переоцінки товарів в підприємствах оптової та роздрібною торгівлі: а) дооцінка; б) уцінка. Поняття та порядок проведення переоцінки (дооцінка, уцінка) товарів. Документальне оформлення переоцінки (дооцінка, уцінка) товарів. Облік переоцінки (дооцінка, уцінка) товарів. Документальне оформлення господарських операцій з руху товарів. Відображення операцій з руху товарів на рахунках бухгалтерського обліку. Порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації товарів і тари на підприємствах торгівлі та ресторанного господарства. Документальне оформлення та облік результатів інвентаризації на підприємствах торгівлі. Звітність матеріально відповідальних осіб. Порядок складання товарного звіту на підприємствах торгівлі. Супровідний реєстр документів. Звітність завідувача виробництвом. Складання товарного звіту. Облік на позабалансових рахунках. Призначення позабалансових рахунків. Порядок документування об'єктів позабалансового обліку. Відображення операцій на позабалансових рахунках.

Тема 7. Облік витрат виробництва і готової продукції.

Бухгалтерський облік витрат діяльності підприємства. Склад витрат на збут. Аналітичний і синтетичний облік. Облік інших витрат операційної діяльності. Фінансові витрати та витрати від участі в капіталі. Інші витрати. Нормативні джерела з бухгалтерського обліку витрат. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Групування та склад витрат діяльності підприємства. Суть поняття витрати. Класифікація витрат за видами діяльності. Склад витрат виробничої собівартості продукції за П(С)БО 16 «Витрати». Відображення на рахунках бухгалтерського обліку витрат діяльності підприємства. Бухгалтерський облік витрат собівартості продукції. Характеристика рахунка № 23 «Виробництво». Визначення виробничої собівартості продукції. Визначення собівартості одиниці виробу.

Загальновиробничі витрати, облік. Групування витрат виробничої собівартості продукції, робіт, послуг за статтями калькуляції. Класифікація витрат собівартості за ознаками. Суть собівартості продукції, робіт, послуг. Калькуляція та її види. Калькуляція готової продукції. Бухгалтерський облік незавершеного виробництва. Продукція, яка відноситься до незавершеного виробництва. Оцінка незавершеного виробництва. Бухгалтерський облік закінчених етапів робіт. Відображення незавершеного виробництва в Балансі. Методи калькулювання собівартості продукції. Попередільний метод. Позамовний метод обліку витрат, рахунки обліку. Нормативний метод обліку. Групування та облік витрат виробництва за елементами. Поняття та класифікація витрат за елементами. Документування. Синтетичний та аналітичний облік витрат за елементами. Відображення в облікових регістрах і звітності. Кореспонденція рахунків, субрахунків бухгалтерського обліку витрат за елементами. Кореспонденція рахунків, субрахунків бухгалтерського обліку матеріальних витрат. Кореспонденція рахунків, субрахунків бухгалтерського обліку витрат на оплату праці та відрахування на соціальні заходи. Кореспонденція рахунків, субрахунків бухгалтерського обліку витрат на амортизацію та інші операційні витрати. Відображення в бухгалтерському обліку витрат виробництва за елементами. Готова продукція, напівфабрикати. Реалізація готової продукції. Визначення поняття «Готова продукція, напівфабрикати». Документальне оформлення руху готової продукції, напівфабрикатів. Бухгалтерський облік руху готової продукції, робіт, послуг. Нормативні джерела з обліку готової продукції. П(С)БО 9 «Запаси». П(С)БО 16 «Витрати». Рух первинних документів з бухгалтерського обліку готової продукції. Характеристика первинних документів з бухгалтерського обліку руху готової продукції. Схема руху первинних документів з бухгалтерського обліку готової продукції. Облік продукції сільськогосподарського призначення та призначення рахунка 27. Характеристика рахунка 27. Особливості обліку готової продукції у фермерських господарствах. Кореспонденція рахунків з обліку руху готової продукції. Документальне оформлення та облік господарських операцій руху готової продукції, напівфабрикатів.

Тема 8. Облік праці, її оплати і відрахувань на соціальне страхування.

Форми і системи оплати праці. Системи оплати праці та їх суть. Трудові угоди контракти. Функції заробітної плати. Нормативні джерела з обліку оплати праці та їх регуляторна політика. Нормативні джерела з обліку оплати праці та їх регуляторна політика. Закон України «Про оплату праці» № 108/95-ВР зі змінами і доповненнями. Бухгалтерський облік використання робочого часу. Облік виробітку. Тарифна система оплати праці. Основні поняття з обліку робочого часу. Тривалість робочого часу. Дні державних свят. Документування операцій бухгалтерського розрахунків з оплати праці. Складові тарифної системи. Нарахування та відрахування із зарплати працівникам підприємства. Характеристика рахунку № 66 «Розрахунки з оплати праці». Методика нарахування заробітної плати працівникам підприємства. Документування операцій з обліку розрахунків з оплати праці. Фонд оплати праці, штатний розпис. Складові фонду оплати праці. Штатний розпис. Виплати, які не

включаються до Фонду оплати праці. Порядок стягнення ЄСВ з Фонду оплати праці. Лікарняні та ЄСВ. Інші відрахування з доходів фізичних осіб. Відрахування аліментів. Мінімальний розмір аліментів. Сімейний кодекс України ст. 183. Інші відрахування з доходів фізичних осіб. Порядок нарахування та відрахування із зарплати працівників підприємства. Види відпусток, тривалість, оплата. Нарахування та обчислення допомоги з тимчасової непрацездатності. Методика нарахування відпускних та відображення в обліку. Умови надання відпустки без збереження зарплати.

Тема 9. Облік короткострокових і довгострокових зобов'язань

Облік короткострокових та довгострокових зобов'язань. Поняття короткострокових (поточних) зобов'язань та довгострокових зобов'язань, підстави їх виникнення. Характеристика рахунків з обліку короткострокових та довгострокових зобов'язань. Організація аналітичного обліку короткострокових та довгострокових зобов'язань. Зобов'язання довгострокові, поточні забезпечення та інші згідно із П(С)БО 11 «Зобов'язання». Довгострокові зобов'язання згідно П(С)БО 11 «Зобов'язання». Поточні забезпечення та інші згідно П(С)БО 11 «Зобов'язання». Бухгалтерський облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Характеристика рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Документування господарських операцій з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій за розрахунками з постачальниками та підрядниками. Відображення в обліку господарських операцій розрахунків з постачальниками та підрядниками. Відображення в бухгалтерському обліку розрахунків з бюджетом за податками та платежами. Відображення в бухгалтерському обліку розрахунків з учасниками. Відображення в бухгалтерському обліку операцій за довгостроковими зобов'язаннями. Відображення господарських операцій з обліку розрахунків за іншими операціями.

Тема 10. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства.

Формування і облік доходів за видами діяльності. Поняття та класифікація доходів за видами діяльності. Синтетичний та аналітичний облік доходів за видами діяльності. Відображення в облікових регістрах та звітності. Відображення в обліку господарських операцій з реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Облік доходів від фінансової діяльності. Облік фінансових результатів за видами діяльності. Облік нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) підприємства. Основні поняття з обліку фінансових результатів діяльності. Методика визначення фінансових результатів діяльності підприємства. Характеристика рахунку 79 «Фінансові результати». Облік нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) підприємства. Формування і використання нерозподіленого прибутку (непокритих збитків).

Тема 11. Облік власного капіталу та забезпечення майбутніх витрат та платежів.

Формування та функції Власного капіталу і забезпечення. Формування капіталу на підприємстві різних форм власності. Функції власного капіталу.

Категорії власного капіталу. Облік Зареєстрованого (пайового) капіталу. Облік капіталу у дооцінках. Рахунок 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів». Рахунок 412 «Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів». Рахунок 413 «Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів». Рахунок 414 «Інший капітал у дооцінках». Формування та облік Додаткового капіталу. Суть додаткового капіталу. Операції, що призводять до змін додаткового капіталу. Субрахунки рахунку 42 «Додатковий капітал». Кореспонденція рахунків з обліку додаткового капіталу. Формування та облік Резервного капіталу. Суть резервного капіталу. Аналітичний облік. Кореспонденція рахунків з обліку резервного капіталу. Бухгалтерський облік нерозподіленого прибутку (непокритих збитків). Суть нерозподіленого прибутку. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків). Виправлення помилок відповідно до П(С)БО №6. Відображення в реєстрах бухгалтерського обліку нерозподіленого прибутку (непокритих збитків). Облік Вилученого капіталу. Суть вилученого капіталу. Загальна схема бухгалтерського обліку вилученого капіталу. Кореспонденція рахунків з обліку вилученого капіталу.

Тема 12. Фінансова звітність підприємства.

Фінансова звітність. Визначення фінансової звітності, її склад. Звітний період. Визначення консолідованої фінансової звітності. Показники фінансової звітності. Складання форми №1 «Звіт про фінансовий стан». Складання форма №2 «Звіт про сукупний дохід». Звіт про рух грошових коштів форма №3, зміст, методика складання та Звіт про власний капітал, форма №4, зміст, методика складання. Суть грошових потоків та операційної діяльності. Класифікація грошових потоків підприємства за видами діяльності та послідовність складання форми №3 «Звіт про рух грошових коштів» форми №4 «Звіт про власний капітал». Суть власного капіталу, активів та зобов'язань і послідовність складання форми №4 «Звіт про власний капітал». Взаємозв'язок форми №4 «Звіт про власний капітал» та форми №1 «Звіт про фінансовий стан». Складання форма №4 «Звіт про Власний капітал».

Рекомендовані джерела

Нормативні:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зі змінами і доповненнями (Редакція від 30.09.2015, підстава 675-19).
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 № 996-ІУ зі змінами і доповненнями.
3. Положення про документи і документообіг у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 168 / 704 від 05.06.95р. (зі змінами та доповненнями).
4. НП(С)БО 1 «Загальні положення до фінансової звітності», Мінфін, наказ, положення, форма від 07.02.2013 р. №73.
5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, Мінфін, наказ, методичні рекомендації від 28.03.2013р. №433.

6. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 зі змінами і доповненнями.
7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436 зі змінами і доповненнями.
8. Кодекс законів про працю України зі змінами і доповненнями.
9. Кодекс етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів у редакції 2012 року.

Основні:

10. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит». – 9-те вид., доп. І перероб. - – Житомир: ПП «Рута», 2016. - 832с.
11. Нападовська Л.В. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві: навч. посіб. – К.: Київ, нац. торг.-екон. ун-т, 2017. –395 с.
12. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2017. – 982 с.
13. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 4-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2016. – 954 с.

Інформаційні ресурси:

14. Про затвердження Національного положення (стандарту) Бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».- Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
15. Національні стандарти бухгалтерського обліку і звітності.- Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/>
16. Бухгалтерський облік . – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/>
17. Міжнародні стандарти фінансової звітності. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show//929_010, поточна редакція – Редакція від 12.03.2013.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробовуванні для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста

1. Загальні положення.

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників вимогам програми вступного фахового випробування.

2. Структура екзаменаційного білета.

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання.

- Рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну відповідь.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів, участі у конкурсі не беруть.